

подсистему осуществления преобразований входят следующие элементы: субъект преобразований – коллектив работников, объект – кадровый потенциал, к способам деятельности относят организационное развитие. Подсистема коммуникаций описывает взаимоотношения объекта и субъекта развития. Эти взаимоотношения могут быть построены следующим образом: субъект – объект, субъект – субъект, субъект – объект – субъект. Способы, при помощи которых выстраиваются данные взаимоотношения, заключаются в стиле управления, структуре организации, корпоративной культуре.

РЭГІЯНАЛЬНАЯ ДЫФЕРЭНЦЫЯЦЫЯ БЕСПРАЦОЎЯ Ў БЕЛАРУСІ

А.С. Казлоў

Навуковы кіраўнік – прафесар, д.э.н. *У.А. Кулажанка*

Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт

Даследванне скіравана на праверку гіпотэзы ўплыву агламерцыйных эфектаў на размеркаванне ўзроўняў беспрацоўя у рэгіёнах Беларусі. Аналіз статыстычных дадзеных паказвае, што структура ўзроўняў беспрацоўя ў рэгіёнах Беларусі, якая ўзнікла ў першыя гады пераходнай эканомікі засталася надзіва стабільнай. Гэта вынікае перш за ўсё з нізкага ўзроўню міжрэгіянальнай міграцыі і з абмежаванага механізму аплат адносна рэгіянальных рынкаў працы. Заробкі ў рэгіёнах з вышэйшым беспрацоўем на шмат ніжэйшыя чым у ў рэгіёнах з нізкім уроўнем беспрацоўя, аднак танная працоўная сіла толькі ў невялікай ступені прыцягвае інвестыцыі. Для фірм вышэйшае значэнне ў ацэнцы прывабнасці рэгіёнаў маюць агламерцыйныя эфекты, якія заключаюцца ў стварэнні спрыяльнага для развіцця эканамічнай дзейнасці клімату ў месцах, дзе гэтая дзейнасць ўжо добра развітая.

Паколькі эфекты агламерцыйныя маюць большае значэнне ад эфектаў заробкавага і міграцыйнага, рыначны механізм не прыводзіць да істотнага выраўнання міжрэгіянальных адрозненняў. У выпадку значнай актывізацыі міграцыі магло б дайсці да пэўнай канвергенцыі ўзроўняў беспрацоўя, аднак гэта не прывяло б да узросту занятасці ў эканамічна слабых рэгіёнах, а хутчэй больш чым прапарцыянальную страту працоўнай сілы у адносінах да страты месц працы. Гэта азначае, што без больш актыўнай рэгіянальнай палітыкі дзяржавы, верагоднасць эканамічнага ўздому і захавання занятасці нізкая. Беспрацоўе значна большае ў малых гарадах, а магчымасці стварэння новых працоўных месцаў больш верагодныя ў агламерцыях. На тэрыторыі Беларусі налічваецца 71 горад, большасць людзей якога працуе на адным прадпрыемстве, агульная колькасць занятых у іх — 92 тысячы чалавек. Згодна з дадзенымі Міністэрства працы 35 працэнтаў горадаўтваральных прадпрыемстваў стратныя, а на кожным пятым з іх узровень зарплаты значна ніжэйшы, чым у сярэднім па краіне. Маюца на ўвазе малыя гарады і малыя прадпрыемствы, якім, пры захаванні ранейшага профілю вытворчасці, аказалася цяжка прыстасавацца да рынковых умоў. Да гэтага дадаюцца праблемы са збытам. Прычына — не столькі якасць, колькі цэнавы фактар. Прадпрыемствы-аналагі ў былых сацыялістычных краінах на Захадзе і Усходзе здолелі не проста правесці мадэрнізацыю, пазбавіцца ад выдаткаў на сацыяльную інфраструктуру, але і "прывесці ў адпаведнасць" з рэальнымі аб'ёмам вытворчасці колькасць персаналу.

Агламерцыйныя эфекты выклікаюць павышэнне маятнікавай міграцыі (штодзённыя паездкі з малога горада ў агламерцыйны цэнтар на працу). Аб'ём рынку значна ўплывае на ўзровень беспрацоўя. Рэгіёны з большым ўнутраным рынкам і ў пэўнай ступені тыя, што размешчаныя недалёка ад эканамічных цэнтраў дэманструюць ніжэйшы ўзровень беспрацоўя. Разлік рэгрэсійнай мадэлі паказвае на падставе статыстычных даных, што адрозненне ўзроўняў беспрацоўя па рэгіёнам у беларусі ў большай ступені залежыць ад агламерцыйных эфектаў, чым ад рыначных механізмаў.